SYLVIE BLONDEAU

Alle basisnaaitechnieken nauwkeurig uitgelegd en meer dan 15 stap-voor-stap projecten om meteen te oefenen!

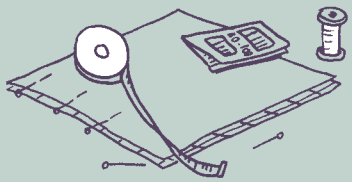

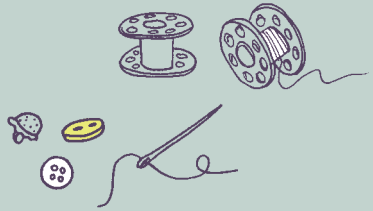

Aan de slag met je naaimachine

MEANDER

Aan de slag met je naaimachine

SYLVIE BLONDEAU

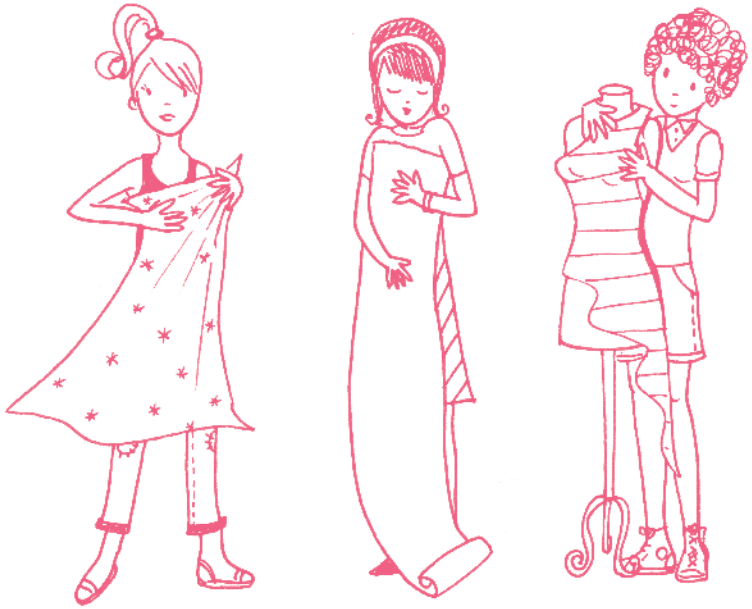

MEANDER

Inhoud

De machine 3

Op zoek naar een naaimachine 4
Anatomie van een naaimachine 5
Het ziet er mooi uit, maar waar is het eigenlijk allemaal voor? 6
Naalden 7
Spoeltje opwinden 8
Spoeltje plaatsen 9
Voetjes 10
De basissteken 10
De eerste probeersels 11
Naaigerei 12

De basis van het naaien 13

Stofkeuze en draad 14
Gevoel voor stof 15
Patronen 16
Knippen 17
Doorslaan 18
Spelden 18
Naaien 19
Naadafwerking 20
Persen 21
Naadtoeslag inknippen 22
Lostornen 23

Technieken voor perfect werk 24

Zomen 25
Doorstikken 26
Engelse naad 26
Handvatten, ceinturen en lusjes 27
Schuine bies 28
Een schuine bies vastzetten 29
Paspels 30
Rits 31
Tunnel 32
Aangezette randen 33
Rimpelen 34
Platte en holle plooien 35
Figuurnaden 36
Knoopsgaten 37
Knopen 38
Versteuigen 39
Appliqueren 40

Mijn eerste projecten 41 - 80

De machine

Wees niet bang voor het beest, ondanks het technische aspect. Je zult hem snel de baas zijn!
De volgende pagina's geven je alle tips die je nodig hebt om je naaimachine te temmen. Eerst leer je de verschillende onderdelen kennen en daarna komen haar functies en accessoires aan de beurt. Voor je het weet kun je met je naaimachine aan de slag!

Op zoek naar een naaimachine

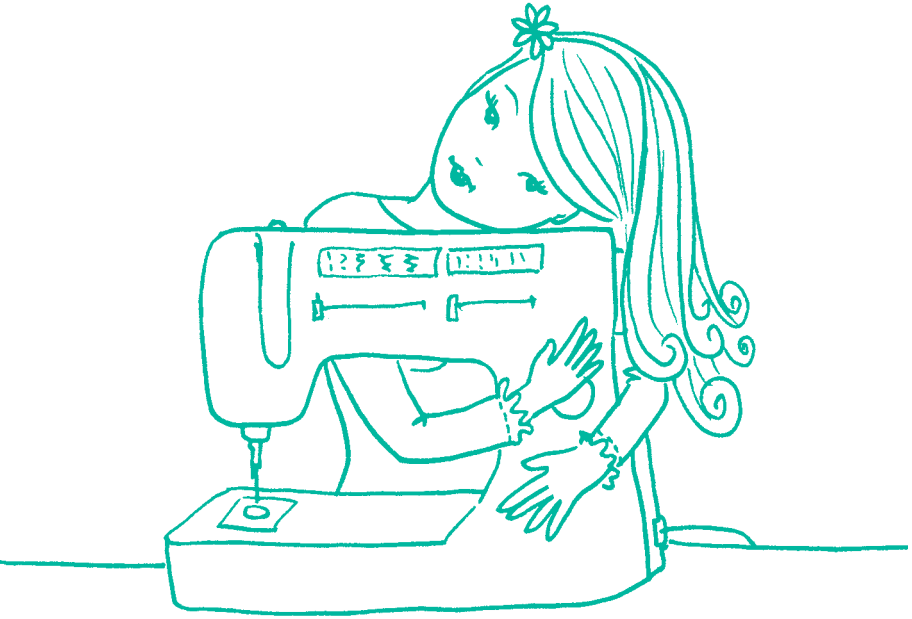

Wat voor machine?

Ga je een naaimachine kopen? Of nog niet? Als je er een wilt kopen, koop dan een basismodel. Deze heeft alles wat je nodig hebt, zoals verschillende soorten steken (recht, zigzag, elastisch en een knoopsgatsteek) en de mogelijkheid om de lengte van de steken aan te passen. De overige steken die je op een naaimachine zou kunnen vinden zijn siersteken. Deze zijn ter versiering en zien er erg verleidelijk uit, maar ze worden bijna nooit gebruikt.

Laat je de eerste keer niet afschepen met een computer vermomd als naaimachine. Kies een mechanische machine die gemakkelijk is in gebruik. Meer gecompliceerde, elektronische machines bieden meer siersteken. Als je al zo'n type naaimachine hebt, ga dan eerst op zoek naar de basisfuncties.
Het belangrijkste is: heb zelfvertrouwen! Iedereen die uit vrije wil aan de slag gaat is in staat om met een naaimachine te leren werken. Zeg ook tegen jezelf dat alle machines dezelfde functie hebben, ondanks de verschillende prijsklassen en opties.

Waar zet je je naaimachine neer?

Een beetje overdreven misschien, maar je naaimachine profiteert van een stabiele en opgeruimde omgeving. Een bureau of een keukentafel is voldoende. Voor het knippen van de stof heb je soms meer ruimte nodig. In dit geval kun je ook gebruik maken van de vloer.

Gebruik een in hoogte verstelbare stoel voor een goede zithouding achter de naaimachine en kies een comfortabele stoel met armleuningen tijdens afwerking met de hand.

De grote vrienden van je naaimachine zijn de tafel en de strijkbout. Zorg ervoor dat deze niet te ver uit elkaar staan. Hun aanwezigheid heeft niets benauwends. Juist het tegenovergestelde: voor de perfecte afwerking (opmeten en strijken) heb je ze juist nodig!

Anatomie van een naaimachine

Deze tekening laat de belangrijkste onderdelen van je naaimachine zien. Die van jou kan er iets anders uitzien, afhankelijk van het merk en model. Ook de knoppen en verstelbare draaiwieltjes kunnen op een andere plaats zitten. Bekijk de gebruiksaanwijzing van je eigen naaimachine om deze onderdelen te vinden.

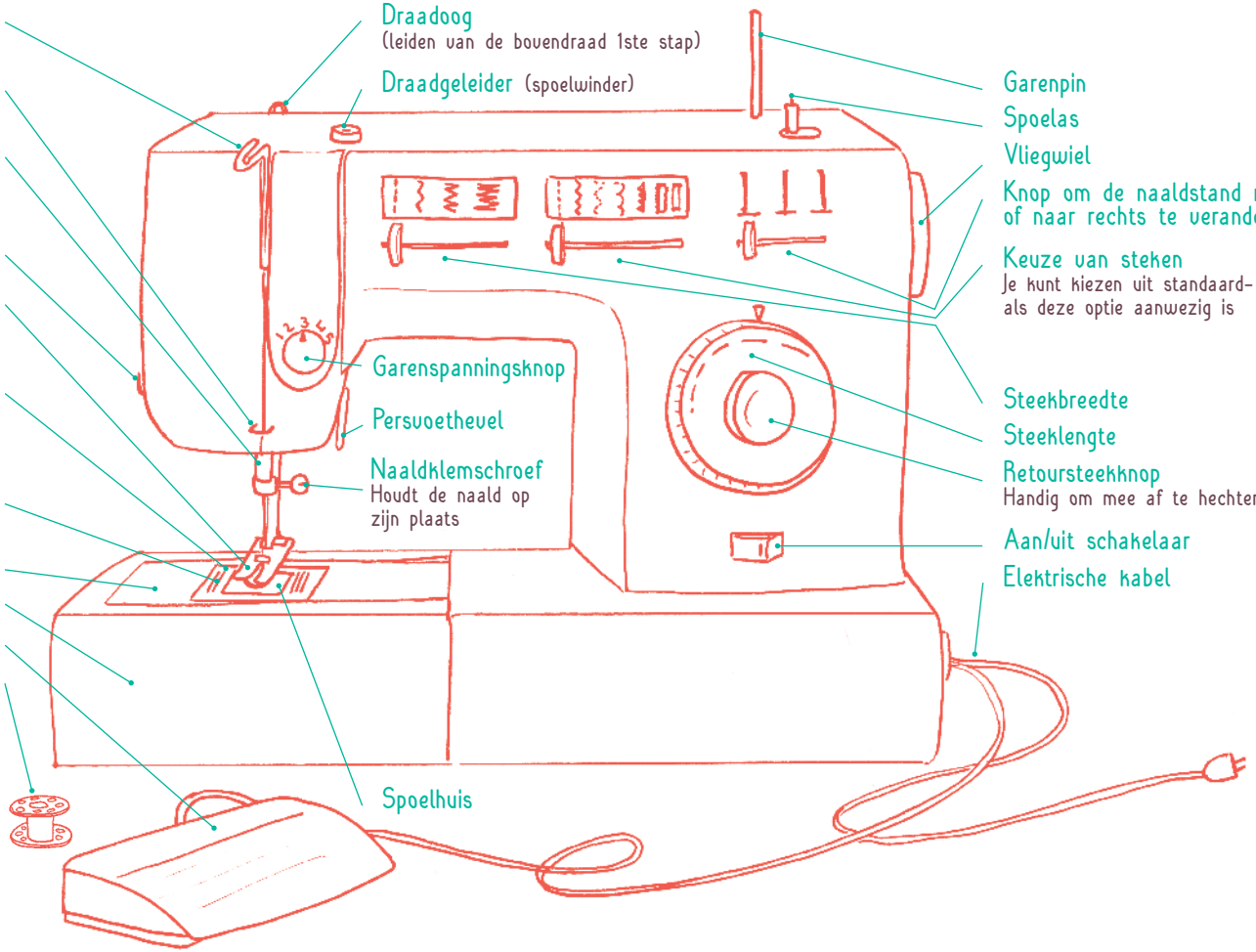

Het ziet er mooi uit, maar waar is het eigenlijk allemaal voor?

Draadspanning Hiermee wordt de juiste spanning van de bovendraad geregeld, het garenklosje. Hoe hoger het cijfer op de draaischijf, hoe zwaarder de spanning. De spanning van de boven- en onderdraad (respectievelijk klosje en spoeltje) moet gelijk zijn om de steek aan beide kanten van de stof hetzelfde te krijgen. Als er boven op de stof lussen komen te liggen dan is de bovenspanning te los en de onderspanning te strak. Draai in dit geval het spanningswieltje naar een hoger cijfer. Als de bovendraadspanning te strak is en er ontstaan lussen aan de onderkant van het werk, draai dan het wieltje naar een lager cijfer.
Bij aankoop van de naaimachine staat deze op de fabrieksinstelling ingesteld. Dit wordt vaak met een speciaal symbool aangegeven. Voor bepaalde stoffen, erg dik of juist erg dun, moet je de draadspanning zo aanpassen dat de steeklengte gelijk is aan beide kanten van de stof. Voordat je met een werkje begint is het handig om eerst de draadspanning te testen op een stukje dubbelgevouwen stof.

Draadafsnijder Bij het merendeel van de naaimachines is deze te vinden in de buurt van het voetje. De draadafsnijder is erg handig, want in tegenstelling tot de schaar verandert deze nooit van plaats.

Vliegwiel Deze zit aan de rechterzijkant van de machine. Hij wordt makkelijk over het hoofd gezien, maar hij heeft dezelfde functie als het voetpedaal. Hij geeft een grote nauwkeurigheid bij het starten of eindigen van het werk.

Naaiplank en vrije arm De meeste naaimachines hebben een verwijderbaar gedeelte onder de naaiplank. Door dit weg te halen (vaak zitten er accessoires in) kun je een buisvormig stuk stof naaien of een mouw inzetten.

Achteruit naaien Hiermee kan het werk aan- en afgehecht worden door een paar keer naar achteren en naar voren te gaan.

Naaldstand Hiermee kan de naald links, in het midden of rechts worden gezet. Dit is handig als je bijvoorbeeld een voetje hebt voor het inzetten van ritsen of het doorstikken van kraagjes.

Voetje Bij sommige machines gaat het voetje automatisch naar beneden zodra je op het voetpedaal drukt. Bij andere machines moet je dit zelf doen. In beide gevallen zul je hier snel aan wennen.

Doos met accessoires Over het algemeen zitten hier spoeltjes, verschillende soorten voetjes en naalden van verschillende diktes in. Al deze accessoires kun je kopen in een fourniturenwinkel of een naaimachinespeciaalzaak. Hier kun je onderdelen vinden die op jouw machine passen.

Voetpedaal Dit is het gaspedaal van de machine. Hoe dieper je het pedaal indrukt, hoe sneller de naaimachine gaat. Je moet zelf leren je snelheid te bepalen.

En het onderhoud?

Een beetje overdreven misschien, maar je machine blijft mak als je haar met zorg en liefde behandelt. Maak regelmatig het spoelhuisje en de beweegbare en statische onderdelen stofvrij met een kwastje en voeg hierna wat olie toe (geen olijfolie maar de hiervoor bestemde smeerolie voor naaimachines). Naai daarna eerst een proeflapje door dit onder het voetje te plaatsen en aan het draaiwiel te draaien zodat de naald op en neer gaat.

Naalden

Maak de juiste keuze

Het is belangrijk de juiste naald te kiezen voor de stof die je gaat gebruiken, want dit zorgt voor een goed resultaat.
De naalden zijn genummerd van 60 tot 110. Je kunt ze kopen in een pakje met dezelfde of verschillende naalden. Hoe hoger het nummer van de naald, hoe dikker de stof die je kunt gebruiken. De maat van de naald staat aangegeven op het doosje en op de naald zelf. Oefen om te kijken welke maat in jouw naaimachine zit.

Nr 60 wordt gebruikt voor zijde.
Nr 70 is geschikt voor fijn katoen.
Nr 80 tot 90 worden over het algemeen gebruikt voor kledingstoffen.
Voor dikkere stoffen, meubelstoffen en als je door twee lagen naait moet je dikkere naalden gebruiken.
Je hebt speciale naalden voor rekbare stoffen zoals jersey, spijkerstoffen en leer. Ook zijn er tweelingnaalden te koop om twee stiksels evenwijdig naast elkaar te krijgen.

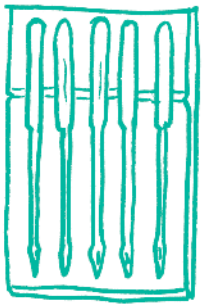

Beschadigde naalden

Als de punt van de naald afgebroken of krom is, beschadig je de stof. Ook kan de draad breken doordat deze vast komt te zitten in een oude naald. In deze gevallen kun je de naald het beste verwisselen.
De meeste machines gebruiken de standaardnaalden met een platte kant. Kijk hiernaar voordat je nieuwe naalden koopt.

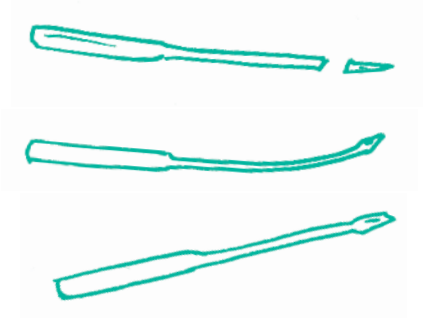

Naald wisselen

Schroef losdraaien, naald eruit halen, nieuwe naald met platte kant naar de achterzijde en vastschroeven. Dat is alles!

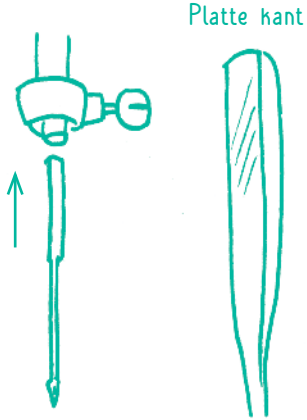

Hoe leg je je werk onder de naaimachine?

Als je naait moet je het werk onder het voetje leggen en de breedte van de naad bepalen aan de hand van de naald, de breedte van het voetje of de lijnen op de tafel van je naaimachine. Vaak zijn deze in millimeters of centimeters aangegeven.

Spoeltje opwinden

Om te kunnen naaien moet je eerst leren hoe je een spoeltje opwindt. In de gebruiksaanwijzing van elke naaimachine staat dit uitgelegd. Gewoonlijk gebruik je dezelfde kwaliteit voor de boven- en onderdraad.

Het opwinden van het spoeltje

Wind de draad handmatig een stukje om een leeg spoeltje en zorg dat het uiteinde niet los kan schieten. Plaats het spoeltje op de spoelas. Leid de draad vanaf de garenklos door de spoelwindergeleider volgens de gebruiksaanwijzing van de naaimachine. Duw het spoeltje op de spoelas naar rechts. Ontkoppel het mechanisme in het vliegwiel door de koppelschroef in tegengestelde richting te draaien of naar buiten te trekken. Hierdoor zal de naald niet onnodig op en neer gaan tijdens het opwinden van het spoeltje. Druk het voetpedaal in. De machine stopt vanzelf als het spoeltje vol is. De volle spoel naar links drukken, van de spoelas nemen, de draad tussen spoeltje en klosje doorknippen en de koppelschroef weer vastzetten.

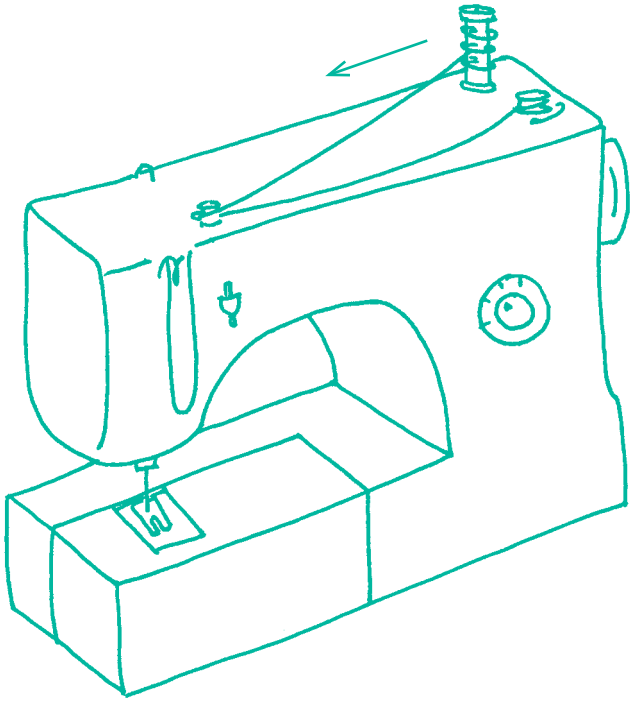

Draad in de naald

Plaats het klosje op de pen. De draad legt vervolgens een parcours af van pijlen en nummers. Normaal bestaat dit uit drie stappen (gleuf/oogje, spanning, geleider van het naaldslot). Sla geen van deze stappen over!
Trek de draad ten slotte door de geleider en het oog van de naald (van voren naar achteren).

Mijn eerste projecten

Handige tassen 42
Tafelloper 45
Placemat met servetring 47
Naaietui 50
Naaimachinehoes 53
Knusse kussens 55
Geheimenbuidel 57
Japans gordijn 60
Grote tas 63
Dubbelzijdige hoed 65
Topje met smokwerk 67
Toilettassenset 70
Knuffelkussen 74
Speelkleed 76
Zitkussen 78

Na de theorie komt de praktijk!
Eindelijk kun je iets doen met al die mooie stoffen die je in de winkel ziet: naai accessoires voor jezelf of om aan anderen cadeau te doen, kleed je huis aan... Maar heb vooral plezier!

Deze projecten zijn zo samengesteld dat iedere beginneling ze kan maken. De theorie die je in het eerste deel van het boek hebt geleerd kun je hier toepassen met behulp van praktische oefeningen. Afhankelijk van je niveau kun je zelf kiezen wat je zou willen maken, of probeer gewoon wat uit om je kennis te testen!

Laatste advies: wees niet bang om te knippen. Lang leve je schaar!

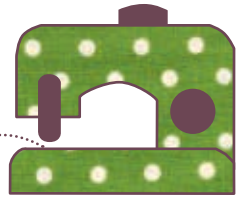

Handige tassen

Maak een tas in twee verschillende afmetingen. Dit project is ideaal om je naaimachine beter te leren kennen. De naden zijn rechthoekig. De onderdelen om in elkaar te zetten zijn niet te groot en niet te klein. De afwerking is aangegeven in de tekening. De moeilijkste stap van dit project zal zonder twijfel de keuze van de stof zijn!

Technieken die je oefent

- In elkaar zetten
- Recht naaien
- Naden openstrijken

Benodigdheden voor het kleine model

Afmeting van het eindresultaat: 22 x 32 cm zonder de handvatten

- 24 x 58 cm gebloemde stof

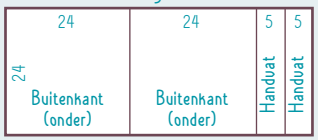

- 12 x 48 cm effen stof

- 34 x 48 cm stippenstof

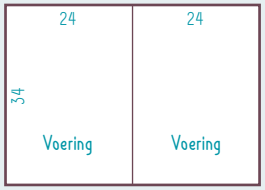

- Bijpassend garen

De patroondelen zijn inclusief 1 cm naadtoeslag.

Werkbeschrijving voor het kleine model

1 Voorbereiding

De buitenkant van de tas bestaat uit twee delen per kant. Speld de delen aan elkaar (goede kanten op elkaar) en naai de naad. Herhaal dit voor de andere kant. Open de naden met de strijkbout.

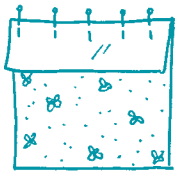

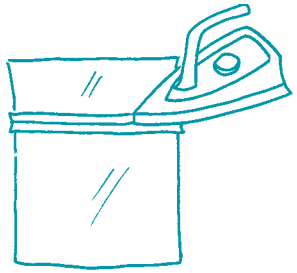

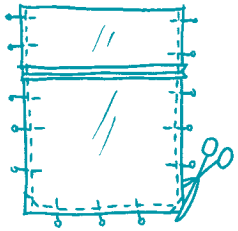

2 Buitenkant

Leg de twee helften op elkaar, goede kant op goede kant. Speld. Naai de 3 zijkanten dicht (1 korte en 2 lange kanten). Knip de twee hoeken schuin van draad af. Keer om en open de naden met de strijkbout.

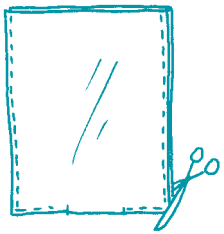

3 Voering

Leg de twee helften op elkaar, goede kant op goede kant. Speld. Naai de 3 zijkanten dicht, maar laat in het midden van de bodem een stuk van ongeveer 4 cm open. Knip de twee hoeken schuin van draad af. Open de naden met de strijkbout.

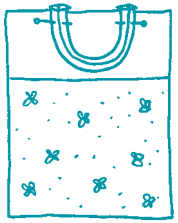

4 Handvatten

Vouw de handvatten, goede kanten op elkaar, in de lengte dubbel. Speld vast. Naai de lange kant dicht. Keer om door een van de uiteinden. Pers met de naad in het midden van het handvat. Naai het andere handvat op dezelfde manier. Leg beide handvatten op de buitenkant van de tas, naad naar binnen, handvat naar beneden. Speld ze 6 cm van de beide zijkanten vast.

5 In elkaar zetten

Doe de buitenkant van de tas in de binnenvoering. Goede kanten en naden op elkaar. Naai rond de hele bovenrand. Keer de tas om door de opening in de bodem. Naai de opening in de voering met de hand dicht met een overhandse of flanelsteek. Stop de voering terug in de tas.

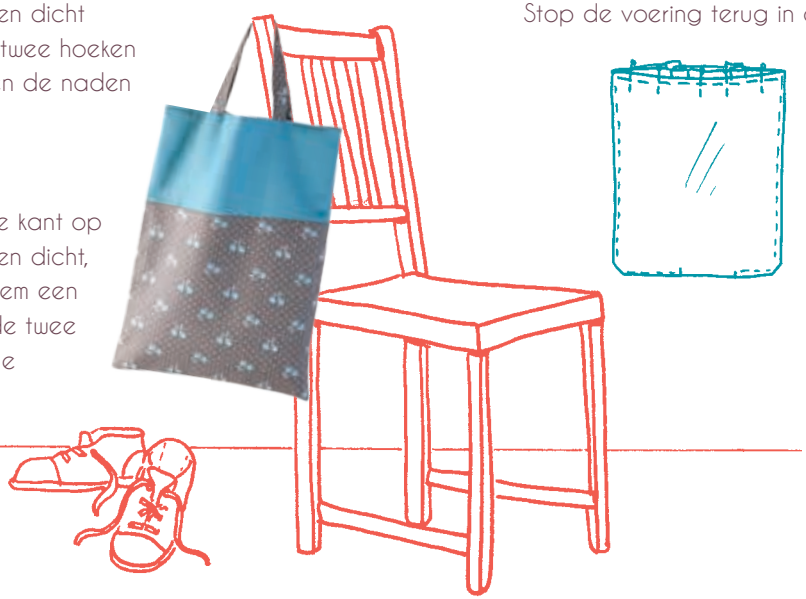

Benodigdheden voor het grote model

Afmetingen van het eindresultaat: 25 x 35 cm zonder de handvatten

- 37 x 64 cm stippenstof

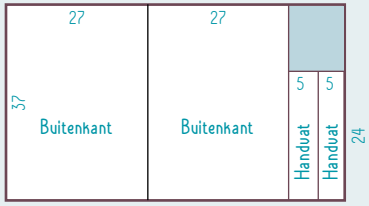

- 37 x 54 cm effen stof

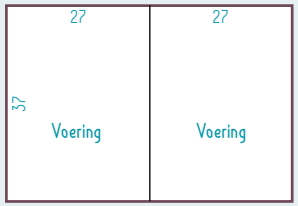

- 5 x 8 cm gebloemde stof (label)

- Bijpassend garen

De patroondelen zijn inclusief 1 cm naadtoeslag.

Werkbeschrijving voor het grote model

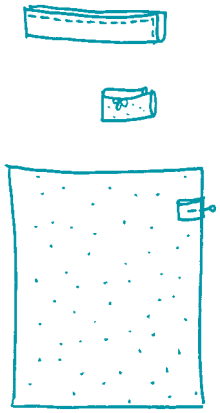

1 Label

Vouw de stof in de lengte dubbel, goede kanten op elkaar. Speld en naai de lange kant. Keer om door een van de uiteinden en vouw het label dubbel. Speld het op een van de buitenste delen, 5 cm van de bovenkant met beide uiteinden op de naad.

2 Buitenkant

Ga verder met punt 2 van het kleine model, maar naai het label mee in de naad.

Stap 3 tot en met 5

Volg de uitleg van het kleine model.

Tafelloper

Het maakt niet uit welke afmeting je tafelloper heeft, dit is de beste manier om te leren zomen. Om deze oefening moeilijker te maken voeg je schuine biezen of biaisband toe. Deze kun je ook nog eens zelf maken. De schuine biezen stik je vast alsof het linten zijn. Het resultaat is iets om trots op te zijn!

Benodigdheden

Afmetingen van het eindresultaat: 40 x 130 cm

- 45 x 135 cm effen stof
- 2,70 m biaisband naar keuze
- Bijpassend garen

Technieken die je oefent

- Recht naaien
- Zomen
- Appliqueren (schuine biezen/ biaisband)

Op maat!

Om een tafelkleed of tafelloper op maat te maken, tel je gewoon 2 x 2,5 cm (zoomtoeslag) op bij de eindmaat. Voor een vierkant tafelkleed van 130 cm heb je bijvoorbeeld een lap stof van 135 x 135 cm nodig (2,5 cm zoom rondom).

Werkbeschrijving

1 Lint aftekenen

Met een kleermakerskrijtje en liniaal teken je lijnen die parallel lopen aan de korte kant van de stof, op de goede kant. De eerste op 24 cm van de kant af, de tweede en derde met 5,5 cm tussenruimte. Doe hetzelfde aan de andere kant.

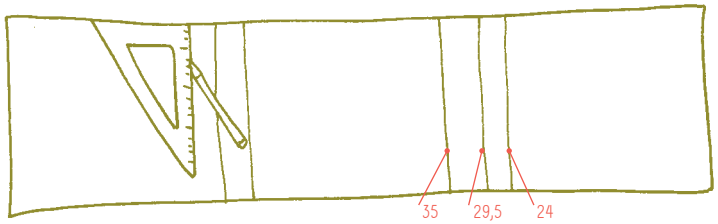

2 Appliqueren van de linten

Knip zes schuine biezen met een lengte van 45 cm af. Leg deze op de eerste lijn, vouw en speld. Naai 2 mm vanaf elke zijkant van de loper vast. Bevestig de andere stroken op dezelfde manier.

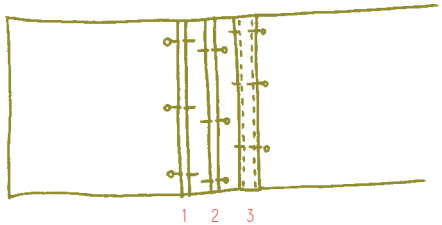

Blijf geconcentreerd!
Als je lange tijd naar een bepaald punt kijkt, kun je je concentratie verliezen. Op sommige machines is het mogelijk om de naaldpositie te veranderen. Is dit bij die van jou het geval, zet dan je naald in de uiterst rechtse stand. Het voetje blijft in het midden en de naald vindt de juiste plaats.

3 Zomen

Strijk de naadtoeslag op de lange kant naar binnen, eerst 0,5 cm gevolgd door nog eens 2 cm. Doe hetzelfde voor de andere kant. Houd de zoom op zijn plaats met een paar spelden. Herhaal dit voor de korte kanten. Naai 2 mm van de rand rondom vast. Het werk neemt in dikte toe, dus gebruik een nr 90 naald.

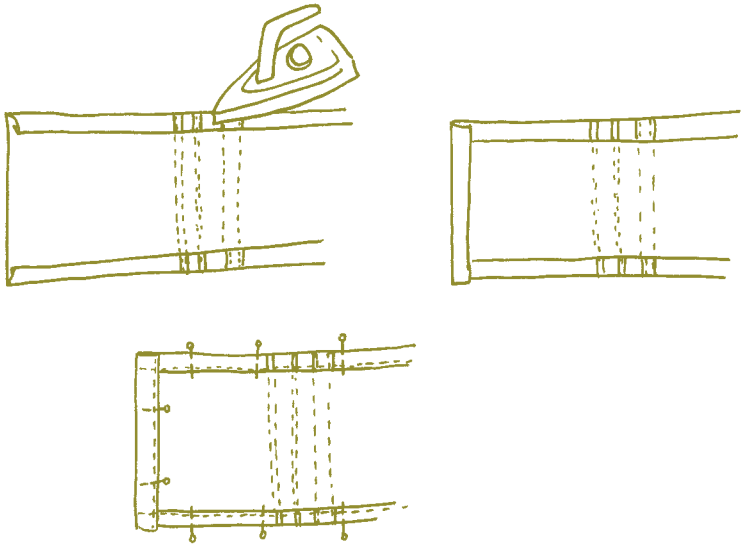

Advies

Om ervoor te zorgen dat de hoeken hetzelfde zijn, begin je altijd met de zomen van de delen die tegenover elkaar liggen. In dit voorbeeld zijn we met de lange kanten begonnen. De zomen van de korte kanten overlappen dan die van de lange kanten in de vier hoeken.